

TORONTAI

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Beckerek, Obiljtyeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

HÉTFŐ, 1929 ÁPRILIS 22
58. ÉVFOLYAM, 93. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ
Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt

Ötlete a király tegnap dr. Kumanudi külügyminiszter-helyettes előterjesztésére Pucskovity Jován brüsszeli jugoszláv követet nyugdíjazta és helyére Pésity Petár nyugalmazott hadtestparancsnokot nevezte ki.

Beográdból jelentik, hogy dr. Goszpodnetity, a pénzügyminiszter helyettese, aki a szaloniki zóna átvételét végezte, tegnap érkezett vissza a fővárosba. Goszpodnetity ma számol be görögországi tapasztalatairól dr. Svrjuga pénzügyminiszternek.

A néhány nap óta Beográdban időző Grig John anglikán püspök tegnap résztvett a székesegyházban tartott görög keleti istentiszteleten, majd utána Dimitrije pátriarkánál volt ebéden.

Budapestről jelentik, hogy Dohnányi Ernő meghívást kapott, hogy a salzburgi ünnepi játékokon a bécsi filharmonikus zenekart vezényelje Schalkkal és Strausszal együtt.

Budapestről jelentik, hogy Choinoky László író és újságíró tegnap délután a vasuti összekötő hidról a Dunába ugrott és nyomtalanul eltűnt. Hátrahagyott levelében borzalmas nyomorára hivatkozik. Három éve a legszörnyűbb tusát vívja a létért. Legutóbb a Baumgarten-alapítvány jutalmazottjai közé sem vették föl és ez még jobban elkeserítette. Feleségével és tíz éves fiával nem bírja a harcot többé az életért és öngyilkos lesz. Keserű gunnyal írja a levelében, hogy összes vagyonát, 40 fillért, amelyet a levélbe tett — csatolják a Baumgarten-alapítványhoz.

Los Angelesből jelentik, hogy Rabindranath Tagore, akinek Amerika területén több előadást kellett volna tartania, tegnap hirtelen elutazott Japánba. A nagy hindu illozófust bántotta az, hogy az amerikai kivándorlási hatóságok roppant tiszteletlenül viselkedtek vele szemben.

Sport

Beograd. BUSK—Obiljty 1:0 (0:0).
Jugoszlávia—Szoko 1:0 (0:0).
Zagreb. Concordia—Spárta 7:2.
Zemun. Spárta—Vitéz 3:2 (1:1).
Budapest. Sabaria—Vasas 3:2.
Ferencváros—Budai 33-as 6:2.
Ujpest—Kispest 3:0.
Hungária—Bástya 2:0.
Bocskay—III. kerület 2:0.
Somogy—Nemzeti 4:1.
A bajnoki állás a következő:
Hungária 27, Ujpest 24, Ferencváros 23 pont.

„Visszaadta a kormány a nép önmagához való hitét“.

Zágreb, ápr. 22.

A minisztériumok átszervezésével kapcsolatos rendelettel foglalkozik a Novosztij és megállapítja, hogy ezek a reformmunkálatok szükségessé váltak az ország nyugodt fejlődése érdekében.

A bíróságokról szóló reformok után — írja a cikk — most a közigazgatás reformját viszi keresztül a kormány.

Az egész állami szervezet ezáltal új alapokra kerül. A törvényhozás egységes, most ehhez csatlakozik a

közigazgatás tökéletesítése és egyszerűsítése. Ez uton pedig végleg lehet majd rendezni a tisztviselőkérdést is, mert most már követelni lehet, hogy a jól fizetett helyekre megfelelően képzett, becsületes emberek kerüljenek.

Ennek a reformmunkának, amelyet a kormány végez, nemcsak nagy gazdasági — hanem politikai és lélektani jelentősége is van.

Eddig ugyanis az államban két nagy felfogás állott ellenséggé egymással szemben, amely olyan egyenetlenségekhez vezetett, hogy

két nagy frontra szakadt a nép. Ezek az egyenetlenségek most már megszűntek, minthogy a lét-alapjuk, a politikai versengés, megszűnt.

Megteremtette a kormány a fejlődés és a kultúra új mentalitását. A legfontosabb lélektani nyereség azonban az, hogy

visszaadták a nép hitét arra, hogy lehet egy jól rendezett állama, a melyet saját fia teremtenek meg a számára és amelyben mindenki összefogva, a nemzet egyetemének tesz nagy szolgálatot.

A magyar optánsok külön tárgyalnak a román kormánnyal.

Bukarest, ápr. 22.

A Cuvantul egy szenzációs hírt közöl, amely egyelőre azonban még nincsen megerősítve és így erősen kételkedni lehet valódiságában, minthogy a Cuvantul szavahihe tősége erősen kétséges olyan

ügyekben, amelyek a magyar—román ügyekre vonatkoznak.

A Cuvantul arról számol be, hogy a magyar optánsok nem lévén megelégedve azzal a módszerrel, amellyel a magyar kormány képviseli az érdekeiket, új lépést tettek az ügyben.

Érdekeik megvédésére egy magánügyvédhez fordultak és közlekedést keresnek a román kormánnyal, hogy valamilyen uton-módon meg egyezés jöhessen létre a két ellentétes álláspont között.

A kereskedelmi minisztérium új miniszterhelyetteséül dr. Spevek volt báni tanácsost neveztek ki.

Beograd, ápr. 22.

A kereskedelmi minisztériumban nagyban folynak az előkészületek és megbeszélések különböző fontos közgazdasági kérdések végleges rendezésére.

Több törvényjavaslat áll kidolgozás alatt, amely a külkereskedelem rendezésére, a bankok, pénzügyzetek, biztosító-társaságok működésének szabályozására vonatkozik és rövid időn belül a legfelsőbb törvényhozó tanács elé kerül megvitatásra.

Mazsuranics kereskedelmi miniszter ezeknek a szakmunkáknak a sürgős megoldása miatt szükségesnek tartotta, hogy egy kiváló szakembert szerezzen maga mellé helyetteséül, akit dr. Spevek személyében meg is talált.

Spevek dr., az új miniszterhelyettes azelőtt zágrebi báni tanácsos volt, majd később a Jugoszlávia bank igazgatója. Spevek elsőrangú szakember hírében áll, akitől a kereskedelmi élet sok még megoldatlan problémájának gyors és kielégítő megoldását várják.

Az új lakástörvény szerint a háztulajdonos csak három hónapig rendelkezhet szabadon az üres egy, két és háromszobás lakásokkal.

Az új lakástörvény érvénye 1929 november 1-én jár le.

Beograd, ápr. 22.

A miniszterelnök szombatán adta át az új lakástörvény szövegét a legfelsőbb törvényhozói bizottságnak tanulmányozás céljából. A tervezet szerint az összes eddig védelemben részesített lakók továbbra is védelemben részesülnek, kivéve az I. kategóriájú I., II. és III. csoportbeli tisztviselők, valamint azok

a tisztviselők és nyugdíjasok, akik melléjük védelemben rendelkeznek.

Védelemben részesülnek továbbá a háromszobás lakások, ha azokban öt tagú család lakik, a kétszobás lakások, ha azokban legkevesebb négy és az egyszobás lakások, ha azokban legkevesebb három tagú család lakik. Az üres egy-, két- és háromszobás lakásokkal, tekintet nélkül

arra, hogy azok új vagy régi házakban vannak, a háztulajdonos csak három hónapig rendelkezhet szabadon.

Ha a háztulajdonos a lakást a magas házbér miatt nem tudná kiadni, a községi hatóság állapítja meg a házbért s kérdést intéz a háztulajdonoshoz, kinek akarja a lakást kiadni. Ha a háztulajdonos ebbe nem egyezik bele, a községi hatóság állapítja meg a bérlő személyét.

Azok, akik továbbra is védelemben részesülnek, az eddig fizetett házbéren kívül még 10 százalék pótlékot fizetnek.

A köztisztviselők, fizikai munkások, nyugdíjasok stb. csak abban az esetben részesülnek védelemben, ha összes családtagjainak jövedelme nem haladja meg a havi 2500 dinárt.

A lakástörvény csak 1929 november hó 1-ig marad érvényben.

Autókatasztrófa áldozata lett a Züricher Zeitung világhírű szerkesztője.

Budapest, ápr. 22.

Zürichből jelentik, hogy Ciepikorn svájci község mellett halálos autószerencsétlenség érte a Züricher Zeitung világhírű szerkesztőjét, Schützöt.

Schütz azonnal a helyszínen meghalt. A szerencsétlenség közelebbi részletei még ismeretlenek.

Huszezer Vardar cigarettát és egy láda leveles dohányt loptak

és a zsákmányt most találták meg a földben elásva.

A tolvajoktól is loptak és a cigarettákat a szomszéd házában rejtették el.

Becskekerek, ápr. 22.

Nagyszabású vasuti lopást leplezett le a becskerekai rendőrség,

egy hónapokkal ezelőtt elkövetett nagyarányú lopás tetteseit derítette fel

és megtalálta az eltulajdonított holmi nagy részét is.

Január 6-ikáról 7-ikére hajló éjjel történt a vasuti lopás a becskerekai Béga-parti vasuti állomáson, ahol

egy ott veszteglő vasuti teherkocsiból 20.000 darab Vardar cigarettát és egy bála — 27 kilogramm — leveles dohányt emeltek el.

A nagymennyiségű cigaretta számos csomagolásban zsákokban beálcázva állott a vasuti kocsikban, a melynek a plombáját feltörték a tettesek és úgy hatoltak be a vagonba. A szállítmányt a szarajevói államgyedárúrsági raktár adta fel a becskerekai állami egyedárúrsági hivatal címére és másnap az egyedárúrság alkalmazottai vették észre a lopást, akik az áru elszállításáért jelentkeztek az állomáson. A közel 22.000 dináros lopást azonnal jelentették a vasuti titkosrendőröknek, a kik viszont a rendőrséget értesítették. A becskerekai rendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek után, de a nyomozásnak nem volt eredménye — a tettesek nem kerültek meg.

Pénteken azután

a rendőrség váratlanul felderítette a hónapokkal ezelőtt történt nagyarányú lopást.

Kraljev Mladen titkosrendőr a harmadik külkerületben volt szolgálatban és nyomára jutott a betörőknek. Bizalmasan megtudta, hogy a dohányt Martonosi Ferenc III. külkerületbeli napszámos házában kell keresni és erről jelentést tett feletteseinek. Dimitrijevitj Tihomir dr. rendőrfőkapitánynak és Lambrin Braniszlávna, a bünyügyi osztály vezetőjének. A főkapitány utasítására Lambrin Braniszláv, Kraljev Mladen detektív és Ogrin vasuti titkosrendőr kíséretében haladéktalanul kiment a III. külkerület 347-es számú házba, ahol házkutatást tartottak. A konyhában kezdték a kutatást és a rendőrtiszt nem kis meglepetésére,

a falra akasztott teknő mélyén meg is találták az eltulajdonított leveles dohányt,

a szobákban folytatott kutatás nem volt eredményes, mire a melléképületekre is kiterjesztették a keresést és itt

az istállóban, mintegy egy méteres mélységben ládába csomagolva több mint száz doboz „Vardar” cigarettát találtak.

Mivel a készletből még így is sok hiányzott, folytatták a házbeliek vallatását és a kutatást, amely nemsokára újabb meglepetéssel szolgált. Martonosi Ferenc menyé

Martonosi Pálné beismerte, hogy a lopott cigaretta rejtékhelyét felfedezte és megdézsmálta — mert úgy számított, hogy a cigaret-

tát értékesíteni tudja — és a szomszéd ház tulajdonosa távollétében, annak udvarán titokban elásta. A Martonosi Pálné által jelzett helyen csakugyan megtalálták a még hiányzó cigarettát és így a készlet néhány doboz híján megkerült. A lopott cigarettából öt dobozzal egy becskerekai vendéglősnek adtak el, aki féláron vette meg a Vardarokat és ezért ellene orgazdaság miatt szintén eljárást indítottak.

A házkutatás során

vasuti mozdonyokról és vasuti kocsikról leszerelt alkatrészeket és deszkákat is találtak.

Neumann Gyulát választotta meg az izraelita hitközség új elnökének.

Hubert Zsigmond eddigi hitközségi elnök az egyházakösszeg disztagja lett.

Becskekerek, ápr. 22.

A becskerekai izraelita hitközség új képviselőtestülete vasárnap délelőtt tartotta tisztújító közgyűlését a Chevra-ház nagytermében, amely iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, mert hiszen ezen az ülésen választották meg az új vezetőket.

Juliusz Ármin dr., a szavazatszedő-bizottság elnöke nyitotta meg a szépen látogatott közgyűlést, beszámolt a múlt vasárnap tartott képviselőtestületi választások eredményéről és előterjesztette a jelölőbizottság javaslatát az új vezetőségre nézve. A közgyűlés

a hitközség elnökéül egyhangulag dr. Neumann Gyula eddigi hitközségi alelnököt, alelnökéül dr. Iványi Mórt és Fenyves Izsót,

pénztárnoknak Kállai Jenőt, templomgondnoknak: Pillis Mórt, Heller Dávidot, Eckfeld Mórt és Schlesinger Mórt, ügyészeknek dr. Milich Jakabot választotta. Az előjáróság tagja: dr. Goldmann József, Temmer Sándor, dr. Juliusz Ármin, Fischl Jakab, dr. Kartal Árpád és Frank Lajos lett. Póttagok: Székely Ignác, Heller Mór, Kálmán Mihály és Guttmann Béla. Számvizsgálók: Ullmann Miksa, Weisz Hugó és Temmer Alfréd. Iskolaszéki tagok: dr. Niedermann Mór főrabbi, dr. Huberth Zsigmond, dr. Neumann Gyula, Fenyves Izsó, Büchler Hugó, Fischl Jakab, dr. Hajduska István, Székely Emil és Temmer Sándor.

Juliusz Ármin dr. a választás megejtése után a tagok lelkes eljenzése közben meleg szavakkal üdvözölte dr. Neumann Gyulát, a hitközség új elnökét és felkérte, hogy foglalja el az elnöki széket, majd dr. Iványi Mór köszöntötte dr. Neumann, a hitközség éveken át volt agilis alelnökét, akiben — ugymond — elnökké való megválasztásával sokat nyert a hitközség. Általános érdeklődés és figyelem közepette dr. Neumann Gyula tartotta meg székfoglaló beszédét, amelyben meghatottan mondott köszönetet az iránta megnyilvánult bizalomért és kijelentette, hogy minden igyekezővel azon lesz, hogy ezt a bizal-

mat odaadó munkával ki is érdemei. Fenyves Izsó alelnök a távozó Hubert dr. elnöknek a hitközségi élet kimélyítése terén elért nagy érdemeit méltatta és javasolta, hogy kiváló munkájának elismeréséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazzanak meg és ezt a ténnyel ünnepi külsőségek között juttassák a tudomására. Neumann Gyula dr. ugyancsak Hubert Zsigmond érdemeiről szólott és indítványára

az érdeműs volt elnököt a hitközség disztagjává választották.

A budapesti lengyel követ sulyos autókatasztrófája.

Budapest, ápr. 22.

Megrendítő autószerencsétlenség történt tegnap Gödöllő közelében, amelynek áldozatai közé tartozik a diplomáciai világ néhány tekintélyes tagja.

Lazarevszky Ottmár, a lengyel követség vezetője, Sárosy Kapeller Camillo külügyi titkár, Somsich Mária grófnő és dr. Laczkó külügyminiszeri tanácsos a feleségével kirándultak autóján Gödöllőre, ahol egy kis kocsmában uzsonnáztak.

Visszatérőben a homokbányáknál egy kavicsrakásnak ment neki az autó és a nyolc méteres töltésről kétszer megfordulva a tengelye körül, lezuhant a mélységbe.

Sárosy Kapeller azonnal meghalt, Somsich grófnő idegcsököt kapott, mindkét lábát és jobbkarját több helyen eltörte. Lazarevszky lengyel követ sulyos belső vérzéssel fekszik a Verebéli klinikán, Laczkó és Laczkóné ugyancsak sulyosan megsérültek.

Magát a szinpadit jelenetét kitűnően játszották. Spira Károly játékban és énekben egyaránt elsőrangú volt és mellette Ágh Ilus varázsolt tüzes játékaival, dalaival, táncával tökéletes hangulatot a szinpadra. Csányi Lajos, Arend Andor és Kovács Pál egészítették ki az összhangzatos együttest, míg a cigányok: ifj. Nappholz Sándor, Nappholz Antal, Grolshammer Béla és Bu Mihály, pompásan húzták a szebbnél-szebb dalokat. A darab elején és végén Juhász Ferenc nemes egyszerűséggel előadott szavallata váltott ki mély hatást a közönségtől.

A kulturregylet valóban büszke lehet arra a fényes erkölcsi sikerre, a mely az egész felolvasó ülést végigkísérte.

A Bánati Magyar Közművelődési Egyesület felolvasó ülése.

Becskekerek, ápr. 22.

A Bánati Magyar Közművelődési Egyesület vasárnap délután felolvasó ülést tartott, amelyen Vidor Imre dr., a kiváló vajdasági író szerepelt vendégként.

A közönség érdeklődése ez alkalommal oly nagy mértékben nyilvánult meg, hogy a hatalmas előadóterem az utolsó zugig megtelt és igen sokan a falak mellett és az ülőhelyek között szorongtak.

Maga a felolvasó ülés oly magas színvonalú volt, hogy ezt az előadást a kulturregylet legsikerültebb teljesítményének mondhatjuk, amely bármely fővárosban is megállta volna helyét.

Marton Andor, a kulturregylet igazgatója üdvözölte elsőnek Vidor Imrét, a Közművelődési egylet illesztő vendégét és meleg szavakkal emlékezett meg Juhász Ferencről, aki sok ismert képessége mellett, ezuttal mint szinpadit szerző is jelét adta sokoldalú tehetségének.

Ezután Vidor Imre lépett a közönség elé, aki „A modern női típus kialakulása” címen tartotta meg kitűnően felépített, mindenkit magával ragadó, gondolatokban gazdag szabad előadását. Vidor Imre kellemes orgánuma, pompás előadói készsége még akkor is teljes sikert biztosított volna számára, ha beszéde nem is lett volna át- és át-szöve azokkal a tökéletes formákba öntött, hol szelid humorban tündöklő, hol mélységet járó gondolatokkal. Így valóban maradandó, nagy hatást ért el, amelyről még sokáig fogunk Becskereken beszélni.

Utána Borsodi Lajos dr. foglalt helyet az előadósztalnál, aki közvetlen, szellemes előadásával csakhamar magával ragadta a közönség figyelmét és mindvégig lekötötte. A Némasszonyról szóló ötletes, gazdag humoru, lendületes előadásában a kisváros ugyanolyan gondolkozásu és örökifju nőjét festette meg olyan pompás groteszk beállításban, hogy a közönség kifogyhatatlanul kacagott és az előadás végén tüntetésszerű melegséggel ünnepelte a kitűnő előadót.

A műsor utolsó száma az a pompás, lélekemelő szinpadit kép volt, a melyet Juhász Ferenc zseniálisan állított össze néhány Petőfi-versből. Ez a szinpadit kép oly hangulatos, annyira művészi érzékkel megálátott alkotás, hogy valóban dicséretére válik szerzőjének, aki ezzel a munkájával is bebizonyította, hogy a vajdasági magyar kulturának egyik legnagyobb erőssége.

Magát a szinpadit jelenetét kitűnően játszották. Spira Károly játékban és énekben egyaránt elsőrangú volt és mellette Ágh Ilus varázsolt tüzes játékaival, dalaival, táncával tökéletes hangulatot a szinpadra. Csányi Lajos, Arend Andor és Kovács Pál egészítették ki az összhangzatos együttest, míg a cigányok: ifj. Nappholz Sándor, Nappholz Antal, Grolshammer Béla és Bu Mihály, pompásan húzták a szebbnél-szebb dalokat. A darab elején és végén Juhász Ferenc nemes egyszerűséggel előadott szavallata váltott ki mély hatást a közönségtől.

A kulturregylet valóban büszke lehet arra a fényes erkölcsi sikerre, a mely az egész felolvasó ülést végigkísérte.

Jókarban levő 279

Zongora
előadó.

Megtekinthető: Veliki Becskerek, Vatrogaszna ucca 4. szám alatt.

Ápr. 22. hétfő. Rk. és Prot.: Gusztáv.
Gk.: M. Evpsih. Zsidó: Nizan 12. Nap-
kelte 4 58, nyugta 19'00. A nap hossza
14'02 óra. Fz év végéig még 253 nap.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Az idő-
járás hűvösebbre fordulása várható,
némi csapadékkal. 00000000000000000000
00000000000000000000000000000000

Az SHS—román bizottság SHS delegátusai Beeskereken. Vasárnap délelőtt tizenegy órakor Beeskereke-
re érkezett Hodor Viktor, a külügy-
minisztérium vezérfelügyelője, Vlas-
kalin Milorád belügyminiszteri in-
spektor, dr. Margan Vladimir, a
(szmederev) tartomány kormány-
biztosa, hogy, mint az SHS—román
bizottság tagjai, a vármegyeháza
számvívőségében és irattárában
adatokat gyűjtsenek a most folyó
SHS—román tárgyalásokhoz, ame-
lyek a két állam közötti vitás kér-
déseket rendezik. A delegátusok a
délután folyamán visszautaztak
Beogradba.

Megnyílt Lazecsnikov képkialli-
tása. Lazecsnikov A. akadémiai festő
képkiallítása vasárnap délelőtt
tíz órakor nyílt meg az agrárreform-
hivatalnak a zárdával szembeni épü-
letében. A Jótékony Szerb Nőegylet
védnöksége alatt rendezett kiállítást
a megnyitás napján sokan keresték
fel és érdeklődéssel nézték Lazec-
snikov napsütötte dalmáciai képeit,
a néprajzi szempontból is értékes
dél-szerbiai és hánsági alkotásait. A
kiállítás anyagának ismertetésére
még visszatérünk.

A tisztí otthon társasestélye. A
beeskereki tisztí otthon választmá-
nya szombaton este tartotta első
baráti összejövetelét a Kaszinóban,
mely alkalommal Raicsevity Vladko
kapitányt és Gatyas hadnagyot bu-
csuztatták, akiket a beeskereki hely-
őrségből áthelyeztek. Az estélyen
együttal bemutatták a helyőrség két
új főhadnagyát és két új hadnagyát,
akik most érkeztek Beeskerekre. A
rendezés mindent megtett az est
sikere érdekében és valóban sike-
rült is díszes vendégkörrel bizto-
sítani, a vendégek sorában ott lát-
tuk Baltity Vilko dr. tartományi fő-
ispánt, dr. Zupkovity Pávle főispáni
jogi referent és a Beeskereken át-
utazó tartózkodó Nikolity tábor-
nokot. Az estély mindvégig a legki-
tünőbb hangulatban folyt le és a
megjelentek a kora reggeli órákig
maradtak együtt. A pompásan sike-
rült összejövetelen szépségversenyt
is rendeztek, amelynek első díját
Vukovity Szele nyerte meg és egy
gyönyörű albumot kapott 50 mozi-
színesz arcképével, a második dí-
jat, egy doboz finom csokoládét,
Fenyves Bözsi vitte el. Tréfás han-
gulatot teremtett az utána rendezett
férfiszépségverseny, amelynek első
díját, (50 mozi-színesz fényképe-
vel díszített albumot) a helyőrség
egy fiatal hadnagya nyerte meg. Az
est megrendezéséért elsősorban
Csordasity Juráj őrnagyot, dr. Di-
mitrijevity Tihomir rendőrfőkapitányt
és Szivos csendőrfőkapitányt
illeti elismerés, akik a rendezőség-
gel együttesen sokat fáradtak az
összejövetel sikere érdekében.

Egészségügyi háskötők, speciális
füzők és sérvkötők gyári előállítá-
sa a legfinomabb kivitelben, mérték
után a legolcsóbban. Miderszalón,
Velikibeeskerek, Alekszandrova ul.
45., I. emelet. Telefon 181.

Sóifőrvizsga Beeskereken. Zup-
kovity Pávle dr. tartományi jogi
referens, mint a gépkocsivezetőket
vizsgáztató bizottság elnöke, értesít-
ette a beeskereki rendőrséget, hogy
a legközelebbi sóifőrvizsgát április
27-ikén, szombaton délelőtt 9 órakor
tartják meg, amelyre jelentkezni
ugyanakkor a vármegyeháza 11-es
számu szobájában lehet. A jelöltek
hozzanak magukkal orvosi, erkölcsi
és katonai bizonyítványt.

Ismét elkobozták a „Tükör“-t. A
beeskereki ügyészség sajtóreferen-
se, Parvanj Andrija dr. alügyész
utatisására a beeskereki rendőrség
szombaton délután elkobozta a „Tü-
kör“ című heti riportújság legújabb
számát, amelynek egyik cikkében
tisztviselőszéretést látott fenforogni.
A rendőrségi közegek megjelentek
a postán és lefoglalták a vidéki áru-
sítók címére feladott mintegy 200
példányt, majd felkeresték az áru-
sítóhelyeket és mindenütt lefoglalták
az ott található, még el nem adott
példányokat. Mivel a lap csak rövid
néhány perccel előbb került ki a
nyomdából, az elkobzás igen érzé-
kenyen éri a kiadót, mert a lappél-
dányok legnagyobb részét zár alá
vehették. László B. Jenő, a lap tu-
lajdonosa és szerkesztője a zár alá
vétel miatt — amely most már har-
madizben történt meg — panasszal
fordul az igazságügyminisztérium-
hoz.

Két bajnoki mérkőzést játszottak le vasárnap Beeskereken.

Meglepetésszerű eredménnyel végsődből a VSK—Kadima
mérkőzés. — Obility 2:1-re verte a Zsakot.

Beeskerek, ápr. 22.

Vasárnap délután két bajnoki
mérkőzést játszottak le Beeskere-
ken, az Obility a Zsak-kal, a VSK
pedig a Kadimával mérkőzött.

Obility—Zsak 2:1 (0:1). Bíró:
Schubert, jó volt.
Az Obility—Zsak mérkőzés első
félidőjében a Zsak erős iramot dik-
tált és husz perccel később uralta
a helyzetet, sőt a 21-ik percben
Markov révén meg is szerezte a ve-
zetést. A játék további menete nyílt
mezőnyben folyt, míg a 30-ik percben
Turinszki (Obility) és Mester
(Zsak) összecsaptak, mire a bíró
mindkettőjüket kiállította. Tekintet-
tel arra, hogy a kiállított játékosok a
két csapat főerőségei voltak, a já-
ték további folyamán erősen meg-
látszott a hiányuk. Különösen az
Obility csapatában volt érezhető
Turinszki hiánya és az amugy is
négy tartalékkal szereplő Obilitynak
emberfeletti munkával sem sikerült
az eredményt az első félidőben ki-
egyenlíteni.

A második félidőben a játék me-
nete szintén változó, de a nagyobb
technikájú Obility csapata a 30-ik
percben 11-es révén csakhamar
egyenlített és a 32-ik percben Szíro-
tanovity gyönyörű egyéni akciója
meghozta a vezetést is.

A Schwäbische Beogradban. A
beeskereki Schwäbische sportegye-
sület szombaton Beogradban ven-
dég szerepelt és a Jugoszlávia Sport-
Klub pályáján a Balkán csapatával
mérkőzött. A Balkán 2:1-es ered-
ménnyel verte meg a tartalékokkal
felálló, de mindvégig lelkesen játszó
beeskereki csapatot.

Ily művészegyüttes nem volt még
soha, mint „Az Ő édesanyajegye“
című filmben, ahol Willy Frits, Har-
ry Halm, Lillian Harvey, Sigfried
Arno és más hírneves sztár játssza
a főszerepet. Jegyek már kaphatók
az „Orient“ mozgó pénztáránál.

Eladták a csödbejutott Erczegán-
üzletet. Még élénken emlékezetes
az a csőd, amely két Alekszandrova
uccai fűszer- és csemegeárúke-
reskedés bezárásához vezetett. Az
Erczegán és Somogyi-ügyben most
változás következett be, amennyi-
ben a csődvalasztmány Erczegán
Anna kereskedését eladta Grujin
Zsarkó szállítónak. Grujin még a
csődnívítás előtt megvásárolta az
üzletet, de az árverést a bíróság
megsemmisítette, míg most a csőd-
valasztmány határozata alapján tör-
tént vételt a csődbíróság is jóvá-
hagyta.

Sohasem fog csalódnai a Vilim
Herzfeld-féle cipőkben!

1 dinár

Ezen utalványt a „Torontál“
előfizetői és olvasói
javára, vásárlásaiknál teljes
összegeben beszámítják a
„Kedvezményes beszerzési
források“ rovatában szereplő
kereskedők a fizetendő
összeg 5%-a erejéig.

1 dinár

Ezen utalványt a „Torontál“
előfizetői és olvasói
javára, vásárlásaiknál teljes
összegeben beszámítják a
„Kedvezményes beszerzési
források“ rovatában szereplő
kereskedők a fizetendő
összeg 5%-a erejéig.

Jazz-band zenével Beeskereken
még sohasem játszottak operettet.
„Az utolsó Verebély lány“ az az
operett, amely jazz-zenekart igényel
és olyan bravurosos van hangsze-
relve, hogy még a mai modern ze-
nevilágban is ritkaságszámba megy.
A zenekari próbák már megkezdőd-
tek és Láng Imre zenetanár fárado-
zik azon, hogy minél nagyobb siker-
re legyen Beeskereken is a „Az
utolsó Verebély lány“ amugy is
népszerű muzsikájának. Az előadá-
sok folyó hó 26., 27. és 28-ikán lesz-
nek a városi színházban. Jegyek
már kaphatók Mangoldnál.

Tudja-e már,

hogy mindenki, aki a Radionet-re egy évre elő-
fizet vagy előfizetését egy évre meghosszabbítja,

Ingyen lámpát kap

SD 4 (Audion) vagy XD 4 (végerősítő) tetszés
szerint.

Évi előfizetési díj 250 dinár
és 10 dinár portó a jutalomért.

Ismeri-e már

Európa legjobb havi folyóiratát? Ha nem, úgy
kérem még ma mutatványszámot a „Funk-
magasin“-ból. 181

Levelek kizárólag

WIENER RADIOVERLAG G. M. B. H.
WIEN, I., Pestalozziggasse 6. cím alá intézendők.

Elitették és szabadlábra helyezték
a kötvényhamisítással vádolt Jan-
csekovic Györgyöt és Kardos An-
dort. A budapesti törvényszék szom-
baton tárgyalta Jancsekovic
György zágrebi és Kardos Andor
beeskereki kereskedő bűnügyét, a
kik februárban kísérletet tettek ar-
ra, hogy a jugoszláv államkincstár
kárára Budapesten nagyarányú ál-
lamkötvényhamisítást kövessenek
el. A tárgyaláson Jancsekovic az-
al védekezett, hogy egy szubotícai
ismerőse kérelmére érdeklődött az
5000 és 10.000 dináros kötvények
kliséjének elkészítése iránt, de nem
akarta a kliséket elkészíttetni és
nem nevezheti meg a megbízóját
sem, Kardos viszont azzal védeke-
zett, hogy az ő szerepe csupán a
tolmácsolás volt a magyarul nem
beszélő Jancsekovic mellett. A bi-
róság pénzhamisítás elkövetésére
irányuló szövetkezés vétsége címén
ugy Kardost, mint Jancsekovicot,
2—2 hónapi fogházra és 1000—1000
pengő pénzbüntetésre ítélte, de a
büntetést a vizsgálati fogsággal ki-
töltöttnek vette és mindkét vádlottat
szabadlábra helyezte.

ALTERNÓ

A legjobb gramofón márkák
A legújabb slágerlemezek részletfizetésre

O·R·I·E·N·T B·I·O·S·K·O·P
Hétfőn, április 22-én 5, 7 és 9 órakor

Jön! Jön! Jön!
Willy Fritsch: A Tenger.
Jegyek a nagy Willy Fritsch filmre már kaphatók.

NOVICIA
LEPECSÉTELT AJKAK. A „Fehér apáca” tesvérfilmje 7 felv.
Főszereplők: Pater Vincenti — Fred Louis Lerch.
Angelina nővér — Mona Martensen.

A munka halottja. Halálos végű szerencsétlenség történt a napokban a Georgijevity fivérek belacrkvai gőzfűrésztelepén. Milánovity Avram előmunkás a körfűrésznél foglalatostkodott és egy oszlopot akart keresztülvágni, ezenközben azonban az oszlop kicsuszott a kezéből és a gép oly erővel sodorta testéhez, hogy három oldalbordája betört és súlyos belső sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt munkást be szállították a belacrkvai kórházba, ahol néhány órai szenvedés után meghalt.

Magyar Lányok, fiatal lányok képes irodalmi lapja. Szerkeszti Tutsek Anna. Szébbnél-szebb regények, elbeszélések, versek, társadalmi és ismeretterjesztő cikkeken kívül a szerkesztői üzenetek tarkítják a lapot. A Magyar Lányok előfizetői 20 dinár kedvezményes áron szerezhetik meg a Százszorszép Könyvek című regénysorozatát. Együttes előfizetési ára negyedévre 50 dinár. Csak a Magyar Lányok előfizetési ára negyedévre 30 dinár. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Andrássy ut 16. Az előfizetési díjat a Szubotica Általános Hitelbanknál lévő számlánkra is be lehet fizetni

S. A. Duse:
Dr. Smirno naplója.
Leo Carring, a híres svéd detektív kalandjai. 29

— Meglehet — válaszolta Sanderson. — Ha azonban én is az ön logikájához alkalmazkodom, ugyanugy kérdezhetném: hátha a gyilkos tette Runestam sarcipóit a konyhába? Lehet, hogy úgy Bollst, mint Runestamot csávába akarta keríteni.

— Egy kis különbség mégis van a két feltevés közt — mondta Carring. — Bollst mérnök határozottan állítja, hogy nem volt a konyhában, míg az újjelenyomatok alapján joggal feltehetjük, hogy Runestam ott tartózkodott. Különbözik sem hiszem, hogy a gyilkos egyszerre két embert akart volna gyanuba keverni. Ez tulságos óvatosság lett volna.

— A gyilkosok sokszor a leghetetlenebb dolgokat követik el. S ha nem számol minden eshetőséggel az ember, úgy nem ritka eset, hogy a gonosztevő győz a játszmaiban.

— Én minden lehetőségét számlolok — felelte Carring fölényes hangon. — A mi gyilkosunk nem fogja megnyerni a játszmat.

— Ugy látszik, ön nagyon reménykedik — szölt közbe a felügyelő gunyosan. — Én ezt mindenestre jó jelnek veszem.

Noha Sanderson, a fiatal magán-detektívvel összehasonlítva, egy kissé nehézkesnek s régmódinak látszott, mégis mintaképe volt a tanult, iskolázott, hivatásos detek-

Fedák Sári férjhez megy.

Arról beszéltek, hogy a vőlegény Rózsahegy Kálmán lenne. — Mégis Villani báró veszi el a nagy magyar művésznőt. — Zsazza végleg visszavonul a színpadtól?

Budapest, ápr. 22.

Fedák Sári férjhezmenési terveiről ismét sokat beszélnek budapesti művészkörökben. Először az a hír tartotta magát, hogy a művésznő — aki nemrégben ünnepelte 53-ik születésnapját — Rózsahegy Kálmánhoz megy feleségül. Ezt a hírt azonban Fedák Sári környezete energikusan megcáfolta. Sokkal valószínűbb a másik, a régebbi kombináció, amely báró Villani Frigyes párizsi és volt hukaresti magyar követ személye körül forog. Állítólag ezért siettetni pestszentlőrinci villájának felépítését. Ide akar házassága után visszavonulni. Még hihetőbbé teszi a hírt az a körülmény is, hogy Fedák még a húsvéti ünne-

BALKÁN BIOSKOP Hétfőn, április 22-én 5, 7 és 9-kor
Kedden, április 23-án 5, 7 és 9-kor

JÖN! JÖN! JÖN!
Tolstoj örökbecstű nagy műve:
AZ ÉLŐ HOLTTEST,
továbbá: Turjansky rendezése, az igazi
VOLGA-VOLGA

RAMONA.
DOLORES DEL RIÓ remeke,
6 felvonásban

pek előtt Párizsba utazott vőlegénye meglátogatására és onnan csak akkor tér vissza, ha arra a bécsi vendéglátókra kötött szerződése kényszeríti. A bécsi vendéglátók után pedig

véglegesen visszavonul a színpadtól, ami leendő férjének is határozott kívánsága.

Villani báró ma 46 éves és a háboru utáni diplomácia egyik legismertebb alakja és Fedák Sárival Abbáziában ismerkedett meg. Néhány hónappal ezelőtt már sokat beszéltek Fedák Sári és báró Villani készülő házasságáról, azonban a hírt mindketten cáfolták. Igaz viszont, hogy a cáfolat olyan volt, hogy egyszerűen beismérésnek is lehetett venni.

A készülő házasságról élénken tárgyalnak budapesti művészkörökben, ahol mindent hajlandók elhinni, csak egyetlen egyet nem: hogy Fedák Sári komolyan vissza akar vonulni a színpadtól. Még 53 éve dacára sem.

Divatos fehérnemű, nyakkendők,

női- és férfiernyők, harisnyák, modern kőzímunkák, nagyvárosi választékban és elismerten szolid áron. 626

Rövidáru rt. „Az arany kolompáchoz” Népbank-ház.

Dražbeni oglas.

23. aprila o. g. posle podne u 3 sata u dvorištu radnje Šomodji Andrije prodavaće se putem dražbe razna špecerajška i delikatesna roba.

Dr. Mijajev Luka
staratelj stečaja
Šomodji Andrije.

640

Keresünk azonnali belépésre
irodakisasszonyt
aki perfekt német gépirónő és a könyvelésben is némileg jártas.
Cim: „FIAT” garage, Krumszka uoca 27.
Jelentkezni kedden és szerdán 9 órától kezdve. 646

Veszek április 25-ig

rongyos nádszékét.

Cim bejelentendő a „BEGA” hirdetőnek, a főpostával szemben. 635

Könyvelésben jártas
tisztviselőt
vagy
tisztviselőnőt
keresek.
Cim a TORONTAL kiadóhivatalában. 645

tiveknek. Leo Carring ezzel szemben nagy intelligenciájára támaszkodott s csodálatos következtetőképessége, mellyel találmára állított fel meglepő hipotéziseket, sokoldalú tudásával párosulva, majdnem mindig győzelemre juttatta. Az általa Runestam ellen felhozott érvek jelen esetben is sokkal alaposabbak voltak Sanderson állításánál, aki — úgy tűnt fel előttem — csupán azért ellenkezett, nehogy a magán-detektívnek kelljen igazat adnia.

Carring megegyezően bőven kifejtette Sandersonnak, hogy csakis Runestam Gotthard lehet a gyilkos, mire a felügyelő mosolyogni kezdett.

— Nagyszerű közvádó válnék önből — jegyezte meg a végén.
— Ezt a rejtélyt ki fogom deríteni, mielőtt még az ügyességhez kerül az ügy — felelte a detektív nyugodtan.

— Igaz is, ön megígérte nekünk, hogyha megvizsgálta az órát s beszélt az öreg cseléddel, a gyilkos nevét is meg fogja mondani. Fedezett még fel valami különlegességet az órán?

— Semmi rendkívülit. Pár szál világoskék selymet találtam csupán s egy-két vércseppet, amit Smirno dr. épp most analizál.

— Igaz, ebben semmi különös nincs. Egy golyó, mely átfurja a testet, nem csoda, ha selyemfoslányokat és vérfoltokat ragad magával.

— Oly bizonyos ön abban, hogy a golyó átfurta a testet?

— Tréfálni akar?!

— Egyáltalán nem.

— Mire céloz akkor? kiáltotta

Sanderson zavartan. — Hisz azt már bebizonyítottuk, hogy golyó ölte meg Asta Durt.

— Nem — válaszolta Carring határozott hangon — az a golyó, mely az órát megállította, nem hatolt át a testen.

Rövid ideig tartó megrökönyödés után a felügyelő hirtelen felkacagott.

— Ez igazi Carring-féle idea! — kiáltotta. — Ugy játszik a tényekkel s a hipotézisekkel, akár a zsonglőr a labdáival. Így hát nem találta a golyó a halottat? Akkor mitől halt meg, ha szabad kérdeznem?

— Egy másik golyótól.

— Egy másik golyó — ölte meg?

— Ugy van, egy másik golyó, mely ugyanabból a browningból repült ki. Az első — Asta Durt ölte meg, a második pedig megállította az órát.

— Hát a harmadikkal mi történt? — kérdezte a felügyelő gunyosan. — Nem lötte ki a gyilkos az egész tárat?

— Mindez csak azt bizonyítja — folytatta Carring zavartalanul tovább —, hogy nem közönséges gyilkossal van dolgunk. Mert azok a nyomok, amelyeket a golyón találtam s amelyek azt bizonyítják, hogy először emberi testen repült keresztül — azok a nyomok hamisak s a gyilkos maga helyezte oda.

— De érdekes! Csak folytassa tovább, Carring ur!

— Nem hisz nekem? — kérdezte a detektív. — Nem is vártam öntől egyebet s azt hiszem: legjobban tesszem, ha nem nyilatkozom addig, míg minden láncszem a kezemben nincs.

XII. FEJEZET.

A név.

Ugy elképedtem, hogy egy székbe kellett ülöm s hol Fabianra, hol Sandersonékra néztem. — Kissé merész állítás! — kiáltottam.

— Ne félj, majd bebizonyítja — felelte Fabian. — Carringnak mindig igaza van.

Fabian magábaroskadt. — Csak nem hiszed, hogy én voltam?

— Boldog lehetsz, míg ő védelmez — mondtam neki.

— Csodálkozom, hogy még nem tartóztattak le — válaszoltam nyugodtan.

Láttam, hogy egész testében reszketett. Már az idegeimre kezdett menni ez az ember. Eltekintve a személyes gyűlöletől, melyet iránta éreztem, nem bírtam nézni, hogy szaladgál izgatottan ide-oda, hallgatózik az ajtókon s remeg a detektívek lépte hallatára. Undorral s megvetéssel követtem mozdulatait, végre is nem bírtam már ki tovább.

— Még nevezsz? — fordult felém.

— Hogy lehetsz ilyen cinikus?

— Én nevethek, mert nem vagyok gyilkos gazember, aki más leveleit ellopja.

— Kire céloz?

— Terád. És ha van még egy szemernyi becsületérzés benned, úgy visszaadod a levelem. Tudom, hogy nálad van!

— Tévedsz válaszolta vállat vonva. — Bár sajnálom, hogy nincs nálam, mert tudnám: mihez kezdjek vele.

(Folytatjuk.)